

A : پاسخ نامه (کلید) آزمون 1 آذر 1398 گروه یازدهم علوم انسانی دفترچه

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

121

122

123

124

125

126

127

128

129

130

131

132

133

134

135

136

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

137

138

139

140

فارسی (۲)

- ۱- معنی دو واژه نادرست آمده است.
فروغ: پرتو / زبونی: فرومایگی
(فارسی (۲) - لغت - ترکیبی)
- ۲- موارد نادرست:
ب) (تفریط: کوتاهی کردن در کاری)
ت) (افراط: زیاده‌روی)
(فارسی (۲) - لغت - ترکیبی)
- ۳- واژه «قالب» در گزینه «۲»، «سد» در گزینه «۳» و «بی‌نظیر» در گزینه «۴» غلط املائی دارد.
(فارسی (۲) - املا - ترکیبی)
- ۴- بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: برگذاریم ← برگزاریم
گزینه «۲»: قربت ← غربت
گزینه «۴»: فراغ ← فراق
(فارسی (۲) - املا - ترکیبی)
- ۵- گزینه «۴» فاقد غلط املائی است.
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: میانداز ← مینداز
گزینه «۲»: سمر ← ثمر
گزینه «۳»: سفیر ← صفر
(فارسی (۲) - املا - ترکیبی)
- ۶- عارفه‌سادات طباطبایی نژاد
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۲»: همچون لاله: تشبیه / سرو استعاره از قد / سوختن دل از مهر کنایه از غم عشق داشتن
گزینه «۳»: دل: تشخیص و استعاره / سنبل و کمند: استعاره از مو / سر بیچیدن کنایه از دوری کردن / جو خواجو: تشبیه
گزینه «۴»: می لعل: تشبیه / «لعل» استعاره از دهان / تسبیح برافشاندن و سجاده برانداختن کنایه از ترک دین
(فارسی (۲) - آرایه‌های ادبی - ترکیبی)

- ۷- بیت «ه»: استعاره ← شکارستان: دنیا / چشم دام: تشخیص و استعاره
بیت «ج»: مجاز ← عالم: مردم عالم
بیت «د»: حس‌آمیزی ← تلخ شدن خواب
بیت «الف»: تشبیه ← بحر رحمت
بیت «ب»: جناس ← ما و تا
(فارسی (۲) - آرایه‌های ادبی - ترکیبی)
- ۸- تشبیه: باغ عشق، چو گل / کنایه: پاره کنم جامه / تناسب: باغ، گل، گلستان / تشخیص: من هم مانند گل، جامه پاره کنم.
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: کنایه: سر مکش / تشبیه: چو ابلیس، مه وش
گزینه «۳»: تشبیه: گل روی / کنایه: خار در پای بودن کنایه از «دردمند بودن»
گزینه «۴»: تشخیص: از غصه مردن بلبلان / تناسب: شقایق و نسربین
(فارسی (۲) - آرایه‌های ادبی - صفحه ۳۱)
- ۹- تشبیه: چشمه خورشید (خورشید به چشمه تشبیه شده است). / استعاره: محتاج بودن چشمه خورشید / تلمیح: اشاره به معراج پیامبر (ص)
(فارسی (۲) - آرایه‌های ادبی - ترکیبی)
- ۱۰- سید محمد دبیر سیاقی، استاد دهخدا، علامه علی‌اکبر دهخدا، دکتر محمد معین
(فارسی (۲) - زبان فارسی - صفحه ۴۳)
- ۱۱- بی‌اذن و خواست او / در امتداد نگاه متفکرش
حرف هسته هسته وابسته (حرف هسته وابسته وابسته وابسته وابسته
اضافه متمم معطوف اضافه) (متمم)
جز میرزا عیسی قائم مقام / مرشد و پدر معنوی خود
شاخص هسته وابسته هسته وابسته وابسته وابسته وابسته
(مفعول) معطوف (متمم)
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: فرزانه [در اصل مردی فرزانه] ← وابسته (صفت)
گزینه «۲»: نگاه (امتداد نگاه ...) ← وابسته (مضاف الیه)
گزینه «۴»: عباس (چشم‌های درشت، سیاه و گبرای عباس میرزا) ← وابسته (مضاف الیه)
(فارسی (۲) - زبان فارسی - صفحه ۴۳)

۱۲-

(ابراهیم رضایی مقدم)

خطر در آب زیر کاه بیش از بحر می‌باشد

نهاد متمم مسند متمم فعل

من از همواری این خلق ناهموار می‌ترسم

نهاد متمم فعل

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کمر بسته ← گروه قیدی / قید

گزینه «۳»: زود ← گروه قیدی / قید

گزینه «۴»: افزون ← گروه قیدی / قید

(فارسی (۲) - زبان فارسی - صفحه ۳۱)

۱۳-

(ابراهیم رضایی مقدم)

ترکیب وصفی: شاگرد زیادی، همه شاگردان، ردیف ششم، ده ردیف نیمکت، چشم مسلح،

ردیف دهم، این کار، شرارت مختصر، پیرمرد معلم

ترکیب اضافی: کلاس ما، امتحان چشم، سوءظن پیرمرد

(فارسی (۲) - زبان فارسی - صفحه ۴۳)

۱۴-

(عارفه سادات طباطبایی نژاد)

«حدیث» مفعول برای فعل «می‌گوید» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «این بزم» متمم است.

گزینه «۳»: «را» در معنای «برای» به کار رفته است و «دل مسکین من» متمم است.

گزینه «۴»: «سوختگان» مضاف‌الیه است.

(فارسی (۲) - زبان فارسی - صفحه ۳۱)

۱۵-

(مریم شمیرانی)

شاعر غمگینی خود را به دلیل تکیه کردن بر دانش خویش می‌داند در حالی که در

گزینه‌های دیگر توصیه به خودباوری و اتکا به توانمندی‌های خویش دیده می‌شود.

(فارسی (۲) - مشابه مفهوم صفحه ۴۴)

۱۶-

(مریم شمیرانی)

پیام مشترک عبارت صورت سؤال و گزینه «۳» این است که خوگرفتن به جهل و تاریکی باعث می‌شود آدمی تغییر و پیشرفت را تحمل نکند؛ چنان‌که خفاش تاب مقابله با خورشید را ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عقل از توصیف تو عاجز است.

گزینه «۲»: در عشق، عادت‌ها را کنار بگذار.

گزینه «۴»: دل را به گناه می‌الا.

(فارسی (۲) - مفهوم ۳ - صفحه ۴۴)

۱۷-

(مریم شمیرانی)

شاعر در صورت سؤال معتقد است که جهان برای کسی پایدار نیست و انسان‌های دیگر پس از ما خواهند آمد، پس نباید به دنیای گذرا دل بست که این معنی در گزینه «۴» نیز آمده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: غم دنیا را مخور و نگران آینده مباش.

گزینه «۲»: فقط به یار دل بده.

گزینه «۳»: دل به مادیات بسیار که دل، جایگاه یاد خداست.

(فارسی (۲) - مفهوم ۳ - صفحه ۳۳)

۱۸-

(مریم شمیرانی)

مفهوم صورت سؤال جان فدا کردن در راه وطن است، اما پیام گزینه «۲» آن است که وطن‌فروشی ارثیه‌ای است که از آدم به فرزندان او رسیده است. گزینه‌های دیگر به جانبازی در راه وطن اشاره دارند.

(فارسی (۲) - مفهوم ۳ - صفحه ۳۲)

۱۹-

(حسن و سگری - ساری)

فقط در گزینه «۳» منظور از «دریای خون» چشمان اشک‌بار شاعر است. در سه گزینه دیگر مراد از «دریای خون» میدان نبردی است که پر از خون است.

(فارسی (۲) - مفهوم ۳ - صفحه ۲۹)

۲۰-

(کاظم کاظمی)

در بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۲»، اتکای به نفس و خوداتکایی مطرح شده است.

(فارسی (۲) - مفهوم ۳ - صفحه ۴۴)

عربی زبان قرآن (۲)

۲۱-

(قاله مشیرپناهی، ترجمه، صفحه ۱۱)

واژه «شاتم» به معنی «دشنامگوی» است، پس با توجه به این واژه گزینه‌های «۱» و «۳» نادرست است. واژه «دَعَّ رها کن» وقتی که با «مُهَانَأ» می‌آید به معنی «خوار رها کن» است که تنها در گزینه «۴» این ترجمه آمده است. به علاوه صیغه فعل‌های «تُرْضِی» و «تُسَخِّطُ» مخاطب است، در حالی که در گزینه «۲» به صورت غایب آمده و نادرست است.

۲۲-

(قاله مشیرپناهی، ترجمه، ترکیبی)

«جَرَبْنَا»: آزمودیم، امتحان کردیم / «طَرُقًا مُخْتَلِفَةً اقْتَرَحَهَا»: راه‌های مختلفی را که پیشنهاد داد / «أَحَدُ أَحِبَّتِنَا»: یکی از دوستانمان / «لِتَصْلِحَ هَذِهِ الْأَلَّةُ»: برای تعمیر این دستگاه (ابزار) / «كَانَتْ بَدُونَ فَائِدَةٍ»: بدون فایده بود

۲۳-

(قاله مشیرپناهی، ترجمه، صفحه ۱۸)

«لِكثِيرٍ مِنَ الشُّعْرَاءِ الْإِرَانِيِّينَ...»: بسیاری از شاعران ایرانی... دارند / «تُسَمَّى»: نامیده می‌شوند / «الْمَمْزُوجَةَ»: آمیخته شده، مخلوط

۲۴-

(درویشعلی ابراهیمی، ترجمه، صفحه ۱۱)

ترجمه صحیح گزینه «۴»: «و این به‌خاطر اعتماد او به مولایش علی (ع) در حدّ ایمان بود.»

۲۵-

(مریم آقباری، لغت و مفهوم، صفحه ۱۵)

این ایستگاه‌ها و پیراهن‌های زنانه را با قیمت‌هایی ارزان از مغازه خریدم. (نادرست)

کلمه مناسب برای جای خالی، «الشراویل» و یا هر لباس دیگری است.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ما هدیه‌ای به هم‌شاگردی برنده‌مان در مسابقه اهدا کردیم.

گزینه «۲»: پدرم در مؤسسه‌ای تربیتی - فرهنگی کار می‌کند. (شاغل است).

گزینه «۴»: پرستار در بیمارستان و درمانگاه کار می‌کند.

۲۶-

لانه / جوجه / لانه / مرغ

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «کاروان شتر / چهارپایان / خان / گوشی همراه

گزینه «۳»: «آغاز روز / شد / دشمنان / آغاز شب

گزینه «۴»: «لیوان / ظرف / بانمک / آب

۲۷-

(سعید بعفری، مفهوم، ترکیبی)

زن خودخواه با تکبیر رویش را از مردم برمی‌گرداند و با ناز و خودپسندی روی زمین راه می‌رود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «نقره گران‌ترین فلز است که در بازارهای جهانی یافت می‌شود.

گزینه «۲»: «شکی نیست در این که خداوند والا و بلندمرتبه هر خودپسندی را دوست دارد.

گزینه «۴»: «ما باید صداهایمان را بر صدای کسانی که با آن‌ها سخن می‌گوییم، بالا ببریم.»

۲۸-

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، قواعد، ترکیبی)

در این عبارت، «مَقْتَرَةٌ» و جمع آن «مَقَائِرُ» اسم مکان است و «أَكْبَرُ» اسم تفضیل است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «أَذْهَبُ» مضارع متکلم وحده (می‌روم) و «الْمَزَارِعُ» مفردش «الْمَزْرَعَةُ» اسم مکان است.

گزینه «۲»: «أَسْمَعُ» اسم تفضیل، «السَّامِعِينَ» اسم فاعل و «ارْحَمَ» فعل امر است.

گزینه «۳»: «أَعْبُدُ» مضارع متکلم وحده و «المشرق» و «المغرب» اسم مکان هستند.

۲۹-

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، قواعد، ترکیبی)

«أَعْرَفُ» فعل مضارع متکلم وحده و «مَكْتَبَةٌ» مفعول (اسم مکان) است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «المسجد» نائب فاعل و اسم مکان است.

گزینه «۳»: «مَتَجَّرُ» فاعل و اسم مکان است.

گزینه «۴»: «المَلَاعِبُ» مجرور به حرف جر و اسم مکان است.

۳۰-

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، قواعد، صفحه ۱۱۳)

«لَا تَقْتَرِبِينَ» (نزدیک نمی‌شوید، نزدیک نشوید) هم می‌تواند مضارع منفی جمع مؤنث مخاطب و هم فعل نهی جمع مؤنث مخاطب باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «لَا تَتَّبِعُوا» فعل نهی

گزینه «۲»: «ها اِنْكَسَرَ» ماضی منفی

گزینه «۴»: «لَا يَسْتَمِعُ» مضارع منفی

دین و زندگی (۲)

۳۱-

(مفید حسین پور، آخرین پیامبر، صفحه ۲۹)

با تلاش و کوشش مسلمانان و در پرتو عنایت الهی و با اهتمامی که پیامبر (ص) در جمع آوری و حفظ قرآن داشت، این کتاب دچار تحریف نشد و هیچ کلمه‌ای بر آن افزوده و یا از آن کم نگردید. به همین جهت (علت) این کتاب نیازی به تصحیح ندارد و جاودانه باقی خواهد ماند.

۳۲-

(مرتضی مستنکی کبیر، آخرین پیامبر، صفحه ۳۲۳ و ۳۲۴)

تمام انبیا یک برنامه و هدف مشخص را دنبال و همه یکدیگر را تأیید کرده‌اند، بنابراین اگر کسی به آخرین پیامبر الهی ایمان بیاورد، در واقع به تمام پیامبران سابق نیز ایمان آورده است همان‌طور که خداوند به مسلمانان دستور داده است: «بگویند ما به خدا و به آن چه بر ما نازل شده ایمان آوردیم و به آن چه بر ابراهیم و اسماعیل ... میان هیچ‌یک از ایشان فرق نمی‌گذاریم و در برابر او تسلیم هستیم» و این موضوع در این آیه شریفه تجلی دارد.

۳۳-

(مفید حسین پور، آخرین پیامبر، صفحه ۳۰)

انسان در زندگی فردی و اجتماعی دو دسته نیاز دارد: نیازهای ثابت مانند امنیت، عدالت و ... و نیازهای متغیر که از درون همین نیازهای ثابت پدید می‌آیند. یعنی انسان‌ها با گذشت زمان برای پاسخگویی به نیازهای ثابت خود، از روش‌ها و شیوه‌های مختلف و متغیری استفاده می‌کنند.

۳۴-

(مفید رضایی بقا، آخرین پیامبر، صفحه ۳۳۴)

ممکن است پیروان پیامبران گذشته از آمدن پیامبر جدید آگاه نشوند؛ چنین افرادی نزد خداوند عذر دارند و اگر مطابق دین خود عمل کرده باشند، پاداش خود را می‌گیرند.

۳۵-

(مفید حسین پور، آخرین پیامبر، صفحه ۳۲۳)

امروزه به جز قرآن کریم هیچ کتاب آسمانی دیگری وجود ندارد که بتوان گفت محتوای آن به‌طور کامل از جانب خداست و انسان‌ها آن را کم و زیاد نکرده‌اند و با اطمینان خاطر بتوان از آن پیروی کرد. بنابراین تنها دینی که می‌تواند مردم را به رستگاری دنیا و آخرت برساند اسلام است و آیه شریفه «وَمَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا...» باری رسان ما در این معنی می‌باشد.

۳۶-

(مفید آقاصالح، آخرین پیامبر، صفحه ۲۸)

پیامبر اکرم (ص) در اجتماعات مختلف، خود را به عنوان آخرین پیامبر الهی معرفی می‌کرد تا پس از ایشان، کسی ادعای پیامبری نکند، یا اگر ادعا کرد مردم فریب او را نخورند. قرآن کریم، در این راستا می‌فرماید: «وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ».

۳۷-

(مفید رضایی بقا، معجزه جاویدان، صفحه ۳۱ و ۳۲)

حضرت عیسی (ع) در زمانی مبعوث شد که برخی شاخه‌های علم، مانند پزشکی پیشرفت زیادی کرده بود و پزشکان، جایگاهی ویژه در جامعه داشتند. معجزه حضرت عیسی (ع) نیز بیشتر در همین راستا قرار گرفت. زیرا معجزه هر پیامبر باید با زمان خود تناسب داشته باشد. مانند شفا دادن بیماری‌های غیرقابل درمان و زنده کردن مردگان در عصر حضرت عیسی (ع). قرآن کریم از زبان حضرت عیسی (ع) می‌فرماید: «وَأُحْيِي الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ: و به فرمان خدا مردگان را زنده می‌کنم.»

۳۸-

(مفید مقرر، معجزه جاویدان، صفحه ۳۵ و ۳۶)

قرآن کریم می‌فرماید: «فَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَ لَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا. آیا در قرآن تدبیر نمی‌کنند اگر از نزد غیر خدا بود در آن ناسازگاری بسیار می‌یافتند؟» این موضوع بیانگر انسجام درونی، در عین نزول تدریجی، یکی از ویژگی‌های اعجاز محتوایی قرآن است.

۳۹-

(مفید آقاصالح، معجزه جاویدان، صفحه ۳۷)

چهار قرن پیش در سرزمین اروپا، گالیله به‌دلیل اینکه زمین را متحرک خوانده بود، در دادگاه محاکمه شد. تشبیه زمین به ذلول در قرآن کریم به خوبی به حرکت هموار و همراه با آرامش (طمأنینه) زمین اشاره دارد.

۴۰-

(مفید رضایی بقا، معجزه جاویدان، صفحه‌های ۳۵، ۳۶ و ۳۹)

در جامعه آن روز عربستان (عصر نزول قرآن) و حتی دیگر نقاط جهان، کرامت زنان نادیده گرفته می‌شد. در چنین فضایی، قرآن کریم با بیان کرامت زن و تساوی وی با مرد در انسانیت اعلام کرد: «هر کس، از مرد و زن، عمل صالح انجام دهد و اهل ایمان باشد، خداوند به او حیات پاک و پاکیزه می‌بخشد.» این آیه بیانگر تأثیرناپذیری قرآن کریم از فرهنگ و عقاید دوران جاهلیت است که به جنبه اعجاز محتوایی قرآن اشاره می‌کند.

دین و زندگی (۱۶) شاهد «گواه»

۴۶-

(کتاب آبی، معجزه‌ جاویدان، صفحه ۴۲ و ۴۵ کتاب درسی)

زیبایی و شیرینی بیان، موزون بودن کلمه‌ها و رسایی تعبیرات آیات قرآن، در طول تاریخ سبب نفوذ خارق‌العاده‌ این کتاب آسمانی شده است و قرآن در هر دو جنبه لفظی و محتوایی معجزه است.

۴۷-

(کتاب آبی، معجزه‌ جاویدان، صفحه ۴۴ کتاب درسی)

ساختار زیبا و آهنگ موزون و دلنشین کلمه‌ها و جملات، شیرینی بیان و رسایی تعبیرات با وجود اختصار سبب شده بود که سران مشرکان، مردم را از شنیدن قرآن منع کنند و اگر کسی برای شنیدن قرآن نزد پیامبر می‌رفت یا از پشت دیوار خانه پیامبر، به قرآن خواندن ایشان گوش فرا می‌داد او را مجازات می‌کردند.

۴۸-

(کتاب آبی، معجزه‌ جاویدان، صفحه ۴۲ کتاب درسی)

خداوند به کسانی که در الهی بودن قرآن کریم شک دارند، پیشنهاد کرده است تا کتابی همانند آن را بیاورند و برای این‌که عجز و ناتوانی آن‌ها را نشان دهد، این پیشنهاد را به ده سوره کاهش داده است و برای اثبات نهایت عجز و ناتوانی آنان، پیشنهاد آوردن حتی یک سوره مانند سوره‌های قرآن را هم به آن‌ها داده است. در آیه ۳۸ سوره یونس می‌خوانیم: «أَمْ يَقُولُونَ افترأه قُل فأتوا بسورة مثله: آیا می‌گویند آن [قرآن] را به خداوند نسبت داده است؟ بگو: اگر می‌توانید یک سوره همانند آن را بیاورید.»

۴۹-

(کتاب آبی، معجزه‌ جاویدان، صفحه ۴۰ و ۴۸ کتاب درسی)

این بیت مربوط به امی بودن یا همان درس‌ناخوانده بودن پیامبر اسلام (ص) است و آیه شریفه «و ما کنت تتلو...» درباره‌ همین موضوع است: «و پیش از آن هیچ نوشته‌ای را نمی‌خواندی و با دست خود آن را نمی‌نوشتی که در آن صورت اهل باطل به شک می‌افتادند.»

۵۰-

(کتاب آبی، معجزه‌ جاویدان، صفحه ۴۴ کتاب درسی)

هر کس با زبان عربی آشنا باشد، به محض خواندن قرآن، درمی‌یابد که این کلام با سایر کلام‌ها کاملاً متفاوت است.

۴۱-

(کتاب آبی، آخرین پیامبر، صفحه ۳۱ کتاب درسی)

بیت «یکی خط است ز اول تا به آخر / بر او خلق جهان گشته مسافر»، به واحد بودن دین الهی اشاره دارد.

۴۲-

(کتاب آبی، آخرین پیامبر، صفحه ۳۳ کتاب درسی)

آمدن پیامبر جدید و آوردن کتاب جدید نشانگر این است که بخشی از تعلیمات پیامبر قبلی، اکنون نمی‌تواند پاسخ‌گوی نیازهای مردم باشد و وجود دو یا چند دین در یک زمان نشانگر این است که پیروان پیامبر قبلی به آخرین پیامبر ایمان نیاورده‌اند و این کار به معنای سرپیچی از فرمان خدا و عدم پیروی از پیامبران گذشته است.

۴۳-

(کتاب آبی، آخرین پیامبر، صفحه ۲۹ کتاب درسی)

دینی می‌تواند برای همیشه ماندگار باشد که بتواند به همه‌ سؤال‌ها و نیازهای انسان در همه‌ مکان‌ها و زمان‌ها پاسخ دهد.

۴۴-

(کتاب آبی، آخرین پیامبر، صفحه ۲۹ کتاب درسی)

تشخیص هر دو مورد در حیطه‌ توانایی خداوند است و نه انسان.

۴۵-

(کتاب آبی، آخرین پیامبر، صفحه ۲۹ کتاب درسی)

با ورود اسلام به سرزمین‌هایی همچون ایران، عراق، مصر و شام نهضت علمی و فرهنگی بزرگی آغاز شد و دانشمندان و عالمان فراوانی ظهور کردند که این امر نشان‌دهنده‌ آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه‌ کامل زندگی است.

زبان انگلیسی (۲)

۵۱-

(سازمان عزیزی نژاد)

ترجمه جمله: «کدام جمله از نظر گرامری درست است؟»
«قیمت آن مداد تراش آبی چه قدر است؟»

نکته مهم درسی

برای پرسیدن قیمت از "How much" استفاده می‌شود.

در گزینه «۱»، عبارت "very a few" نادرست است. در ضمن، مفهوم جمله منفی است، پس نمی‌توان از "a few" استفاده کرد. در گزینه «۲»، اسم غیرقابل‌شمارش "time" را باید با کلمه پرسشی "How much" سؤالی کنیم. در گزینه «۳»، عدد "hundreds" نباید به‌صورت جمع باشد. اگر اعداد "hundred, thousand, million, billion" قبل از اسم بیایند (یعنی نقش صفت را داشته باشند)، "s" جمع نمی‌گیرند.

(گرامر)

۵۲-

(علی عاشوری)

ترجمه جمله: «سینا تماس گرفت تا بگوید به‌خاطر ترافیک سنگین در مرکز شهر، چند دقیقه تأخیر خواهد داشت.»

نکته مهم درسی

برای اسم قابل‌شمارش "minute" از "a few" استفاده می‌شود. "a few" معادل "not many" می‌باشد و معنای این را دارد که چیزی اگر چه کم است، اما کافی است.

(گرامر)

۵۳-

(امیر فوهم‌لی)

ترجمه جمله: «دانشمندان در حال انجام تحقیقاتی روی میمون‌ها برای به‌دست آوردن اطلاعات زیادی درباره‌ی آن‌ها هستند. هر میمون به‌عنوان پاداش برای شرکت کردن در تحقیقات سه تکه موز خواهد گرفت.»

نکته مهم درسی

"information" اسمی غیرقابل‌شمارش است، پس قبل از آن از "much" استفاده می‌کنیم. "s" جمع به واحد شمارش می‌چسبید، نه "banana".

(گرامر)

۵۴-

(سپهر برومندپور)

ترجمه جمله: «او با یک تاجر که از کشاورزان منطقه آناناس می‌خرد و با سود به شهروندان ثروتمند می‌فروشد، گروهی دونفره تشکیل داد.»

۱) جفت شدن، گروه دونفره تشکیل دادن ۲) از خواب برخاستن
۳) خاموش کردن (جریان برق) ۴) تسلیم شدن

(واژگان)

۵۵-

(پهرا دستگیری)

ترجمه جمله: «واقعاً عجیب است که الکساندر قطور همیشه وقتی کارهای زیادی باید انجام شود، ناپدید می‌شود. این‌طور نیست؟»

۱) تصور کردن ۲) وجود داشتن
۳) ناپدید شدن ۴) از دست دادن، گم کردن

(واژگان)

۵۶-

(مهتره مرآتی)

ترجمه جمله: «اگر سخنرانی در جمع، شما را مضطرب می‌کند، به این نکته توجه کنید که در جمع صحبت کردن مهارتی است که با تمرین کردن بهتر می‌شود.»

۱) مفرد ۲) در معرض خطر
۳) ارزشمند ۴) مضطرب، پریشان

(واژگان)

ترجمه متن درک مطلب:

برای مطالعه خصوصیات برخی از جمعیت‌ها، ما اغلب اطلاعاتی از یک نمونه (گروهی از افراد یا چیزها که از تعداد بیشتری انتخاب می‌شوند) داریم که از آن جمعیت گرفته شدند. این زیرمجموعه‌ای از افراد جمعیت است که معمولاً از نظر تعداد اندک هستند و تا حدی نشان‌دهنده آن جمعیت می‌باشد. در اکثر مواقع، نمونه کاملاً مناسب نخواهد بود. چیزی در فرآیند نمونه‌برداری گم می‌شود. هر نمونه احتمالاً با نمونه دیگری که ممکن است انتخاب شده باشد، فرق دارد و خطراتی در گرفتن هر نمونه‌ای که نشان‌دهنده جمعیت باشد وجود خواهد داشت. اما با داشتن مشاهدات اندک، اطلاعات زیادی ممکن است به دست آید. اگر یک سرشماری ملی (روشی برای جمع‌آوری اطلاعات) از طریق مصاحبه - پرسیدن سؤالاتی از مردم - صورت پذیرد، امکان دارد که منابع بیشتری برای آموزش مصاحبه‌گران انتخاب شود و در نتیجه، آمار دقیق‌تری به دست آید.

۵۷-

(هسین سالاریان)

ترجمه متن: «براساس متن، هدف نهایی مطالعه نمونه‌ای از یک جمعیت، کشف و مشخص کردن ویژگی‌های خاص جمعیت مطالعه شده می‌باشد.»

(درک مطلب)

۵۸-

(هسین سالاریان)

ترجمه جمله: «این متن مشکلاتی را در «دستیابی به نمونه‌ای کامل و مناسب» بیان می‌کند.»

(درک مطلب)

۵۹-

(هسین سالاریان)

ترجمه جمله: «کدام‌یک از موارد زیر در متن تعریف نشده است؟»
«جمعیت»

(درک مطلب)

۶۰-

(هسین سالاریان)

ترجمه جمله: «بهترین عنوان برای این متن می‌تواند «جمعیت و نمونه‌ها» باشد.»

(درک مطلب)

ریاضی و آمار (۱۶)

۶۱-

(شقایق راهبریان، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۸ تا ۱۱)

گزاره‌ی دو شرطی دو گزاره زمانی دارای ارزش درست است که هر دو گزاره آن هم ارزش باشند، یعنی هر دو درست یا هر دو نادرست باشند، حال به بررسی ارزش گزاره‌ها می‌پردازیم:

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اگر یک چهارضلعی مربع باشد، آنگاه چهارضلعی مستطیل است ولی عکس این گزاره که اگر یک چهارضلعی مستطیل باشد، آنگاه مربع است در حالت کلی صحیح نیست.

$$\text{گزینه «۲»}: \frac{4 \times 8 \neq 2^5}{F} \Leftrightarrow \frac{2^3 > 3^2}{F} \quad T$$

گزینه «۳»: اگر دو گزاره هم ارزش نباشند، آنگاه ترکیب دو شرطی آنها دارای ارزش نادرست است و برعکس، که این گزاره‌ی دو شرطی دارای ارزش نادرست است.

گزینه «۴»: اگر واریانس داده‌ها برابر صفر باشد، آنگاه داده‌ها با یکدیگر مساوی هستند که در این حالت میانگین برابر هر یک از داده‌ها است، ولی اگر میانگین برابر یکی از داده‌ها باشد، آنگاه الزاماً همه داده‌ها با یکدیگر مساوی نیستند و در این حالت واریانس داده‌ها صفر نیست.

۶۲-

(امیر زراندوز، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۸ تا ۱۱)

ارزش کل گزاره داده شده نادرست است، پس ارزش هر دو گزاره $s \Leftrightarrow (p \wedge q) \Rightarrow (\sim p \wedge q)$ و $(p \wedge q) \Rightarrow (\sim p \wedge q)$ نادرست است. لذا p و r باید ارزش‌های مختلف داشته باشند. هم‌چنین $(\sim p \wedge q)$ درست و s نادرست است. پس $\sim p$ و q هر دو درست هستند، لذا p نادرست می‌باشد. از طرفی گفتیم p و r ارزش‌های مختلف دارند پس r درست است.

$$\begin{aligned} (\sim s \Leftrightarrow r) &\equiv (\sim F \Leftrightarrow T) \equiv (T \Leftrightarrow T) \equiv T \\ (s \Rightarrow q) &\Leftrightarrow p \equiv \frac{(F \Rightarrow T)}{T} \Leftrightarrow F \equiv T \Leftrightarrow F \equiv F \end{aligned}$$

۶۳-

(اسماعیل زارع، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۸ تا ۱۱)

با توجه به جدول ارزش گزاره‌ها داریم:

p	q	$p \wedge q$	$(p \wedge q) \Leftrightarrow q$
T	T	T	T
T	F	F	T
F	T	F	F
F	F	F	T

با توجه به جدول اگر گزاره p درست یا q نادرست باشد، در این صورت گزاره $(p \wedge q) \Leftrightarrow q$ همواره دارای ارزش درست است. لذا گزینه «۴» پاسخ صحیح است.

۶۴-

(امیر ممبریان، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۸ تا ۱۱)

گزینه «۱»: چون p درست است، $\sim p$ نادرست است و $(\sim p \Rightarrow q)$ به انتهای مقدم درست است. r نادرست است و $\sim p$ هم نادرست است، پس $(r \vee \sim p)$ نادرست است. پس گزاره مرکب $(\sim p \Rightarrow q) \wedge (r \vee \sim p)$ نادرست است.

گزینه «۲»: r درست است، پس $\sim r$ نادرست است. q هم نادرست است، پس $(r \Leftrightarrow q)$ درست است. از طرفی q نادرست و p درست است، پس $(q \Leftrightarrow p)$ نادرست است. در نتیجه گزاره مرکب $(r \Leftrightarrow q) \Leftrightarrow (q \Leftrightarrow p)$ نادرست است.

گزینه «۳»: r نادرست است، پس $r \wedge q$ هم نادرست است. $\sim p$ هم نادرست است، پس گزاره $(r \wedge q) \vee \sim p$ نادرست است و گزاره $r \Rightarrow ((r \wedge q) \vee \sim p)$ به انتهای مقدم درست است.

گزینه «۴»: r درست و q نادرست است پس $r \Rightarrow q$ نادرست و گزاره مرکب $(r \Rightarrow q) \wedge (\sim p \Leftrightarrow \sim r)$ نادرست است.

۶۵-

(ممد زربین‌کفش، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۸ تا ۱۱)

ارزش گزاره‌ی دو شرطی زمانی نادرست است که یکی از دو گزاره نادرست و دیگری درست باشد، لذا با توجه به جدول زیر ارزش گزاره‌های هر یک از گزینه‌ها را می‌یابیم:

p	q	$\sim p$	$\sim q$	$p \vee q$	$p \wedge q$	$(p \vee q) \Rightarrow (p \wedge q)$	$p \Rightarrow q$
T	F	F	T	T	F	F	F
F	T	T	F	T	F	F	T

گزینه «۱»

$(p \Rightarrow q) \vee q$	$\sim q \Leftrightarrow (p \wedge q)$	$\sim p \vee q$	$(\sim p \vee q) \Rightarrow q$
F	F	F	T
T	T	T	T

گزینه «۲»

گزینه «۳»

گزینه «۴»

فقط گزاره‌ی گزینه «۴» همواره صحیح است.

۶۶-

(امیر ممبریان، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۸ تا ۱۱)

$\sim q$ درست و ترکیب فصلی آن با r درست است. r و q هر دو نادرست هستند پس $r \wedge q$ هم نادرست است. ترکیب دو شرطی گزاره‌های درست و نادرست، نادرست است.

از طرفی r و q هر دو نادرست هستند، پس $r \vee q$ هم نادرست است و در نتیجه: $r \vee q \equiv (r \wedge q) \Leftrightarrow (\sim q \vee r)$ درست است (گزاره‌ها هم ارزش هستند). در سایر گزینه‌ها گزاره‌های ترکیبی داده شده هم ارزش نیستند.

۶۷-

(فریره هاشمی، استدلال ریاضی، صفحه ۱۲ و ۱۳)

اگر عدد مورد نظر را x در نظر بگیریم جذر آن معادل \sqrt{x} و مجذور آن همان توان دوم آن یعنی x^2 می‌باشد؛ حال مجموع جذر و مجذور آن به صورت $\sqrt{x} + x^2$ می‌باشد که از خود عدد یعنی x بزرگتر است، بنابراین:

$$\sqrt{x} + x^2 > x$$

۶۸-

(ممد بهیرایی، استدلال ریاضی، صفحه ۱۴ و ۱۵)

صورت صحیح استدلال قیاس استثنایی به صورت زیر می‌باشد:

پدمه (۱): $p \Rightarrow q$

پدمه (۲): p

$\therefore q$

و اگر در مقدمه (۲) به جای p ، گزاره q بیاید یک مغالطه خواهیم داشت که این استدلال صورت سؤال یک مغالطه است و ارزش آن نادرست است.

۶۹-

(هاری پلاور، استدلال ریاضی، صفحه ۱۶)

عکس نقیض گزاره‌ی شرطی $p \Rightarrow q$ به صورت $\sim p \Rightarrow \sim q$ می‌باشد.

برای اثبات گزاره‌ی صورت سؤال کافی است گزاره «اگر $0 \leq x$ ، آنگاه $x \geq 0$ » را اثبات کنیم.

۷۰-

(امیر زراندوز، استدلال ریاضی، صفحه ۱۶ تا ۱۸)

دو طرف یک معادله را نمی‌توانیم بر مجهول یا عبارتی که شامل مجهول است تقسیم کنیم، لذا نمی‌توانیم دو طرف معادله را بر x^3 تقسیم کنیم.

علوم و فنون ادبی (۲)

۷۱-

(مانند سارادت شاهمهراری، تشبیه، ترکیبی)

تشخیص‌ها: درخت‌ها قیام کرده‌اند / گودال، خون را مکیده است / وجدان تاریخ / لبان اراده

تشبیه‌های فشرده: فلق، محراب است / صداقت، شیرین‌ترین لبخند است

۷۲-

(عارف سارادت طباطبایی نژاد، تشبیه، صفحه ۲۷ و ۲۸)

بیت گزیده «۳» وجه شبه ندارد.

پیکرم در مهر ماه روی تو = مشبه / چون = ادات تشبیه / تار قصب (کتان) بر ماهتاب = مشبه‌به

تشریح گزینهای دیگر:

گزینۀ «۱»: خواجه = مشبه / چون = ادات تشبیه / فرهاد = مشبه‌به / جان شیرین در پای دوست درافکندن = وجه شبه

گزینۀ «۲»: دلم = مشبه / چون = ادات تشبیه / مار = مشبه‌به / پیچیدن = وجه شبه

رخ = مشبه / چون = ادات تشبیه / ماه = مشبه‌به / تابیدن = وجه شبه

گزینۀ «۴»: من = مشبه / چو = ادات تشبیه / لب لاله = مشبه‌به / خنده‌ناک = وجه شبه

۷۳-

(عارف سارادت طباطبایی نژاد، سبک عراقی، صفحه ۳۷ و ۳۸)

شادی‌گرایی بیت گزینۀ «۴» نشانگر سبک خراسانی است. در ابیات دیگر اعتقاد به قضا و قدر، غم‌گرایی و فراق که از مفاهیم رایج در سبک عراقی‌اند، یافت می‌شود.

۷۴-

(سعیر بعفری، سبک عراقی، صفحه ۳۷ و ۳۸)

سبک عراقی:

الف) عشق‌گرایی

ب) غم‌گرایی

ث) معشوق آسمانی

سبک خراسانی:

ب) شادی‌گرایی

ت) معشوق زمینی

۷۵-

(سعیر بعفری، تشبیه، صفحه ۲۶ و ۲۷)

الف) تشبیه: کلک زبان

ب) تشبیه: گیسوی حور، دام فسون بود.

۷۶-

(سمیه خان‌بیلی، سبک عراقی، صفحه ۳۷)

در ابیات «ب»، «ه» و «د» به نسبت سایر ابیات از آرایه بدیعی و بیانی بیشتری استفاده شده است. در ابیات «الف» و «ج» آرایه‌های فراوان به چشم نمی‌خورد.

تشریح سایر گزینها:

الف) سرو به مانند چتر سبز در دو سمت کارزار: تشبیه

ب) بت - گل - سنبل - بهار - ارغوان: استعاره / بهار عارض: اضافه تشبیهی / گل، بهار، سنبل، ارغوان: تناسب

د) لعل: استعاره / نگین: مجاز / مصرع دوم: کنایه از قدرت بسیار / انگشتری زنه‌ار: اضافه تشبیهی

ه) صورت و ظاهر معشوق به باغ گلستان و سخن گفتن او به مانند قند / رخ و لب: تناسب / قند: استعاره از سخنان شیرین

۷۷-

(سمیه خان‌بیلی، تشبیه، صفحه ۲۸ تا ۳۰)

الف) یک تشبیه فشرده: از نوع اضافی: پرده عصمت

ب) دو تشبیه فشرده اضافی: عرضگه عشقش - رزمگه زلف

ج) شش تشبیه فشرده غیراضافی: تو قطره هستی / تو بحر هستی / تو لطف هستی / تو قهر هستی / تو قند هستی / تو زهر هستی

د) پنج تشبیه فشرده غیراضافی: تو روز هستی / تو روزه هستی / تو حاصل در یوزه هستی / تو آب هستی / تو کوزه هستی

ه) سه تشبیه: ۱- دو تشبیه فشرده اضافی: گرد خجالت، باران رحمت ۲- یک تشبیه گسترده: تو (خداوند که اینجا حذف شده) مانند گوهر، مرا شسته روکن

و) پنج تشبیه فشرده غیراضافی: تو نوح هستی / تو روح هستی / تو فاتح هستی / تو مفتوح هستی / تو سینه مشروح هستی

۷۸-

(هژبر رفیعی، سبک عراقی، صفحه ۳۶)

در این بیت از لغات عربی و از «می» استفاده شده است.

تشریح گزینهای دیگر:

گزینۀ «۱»: از «اندر» استفاده شده است.

گزینۀ «۲»: فردوسی در این بیت از لغات کهن فارسی استفاده کرده است.

گزینۀ «۳»: فردوسی در این بیت از حرف «مر» در کنار مفعول استفاده کرده است.

۷۹-

(اعظم نوری‌نیا، سبک عراقی، صفحه ۳۷ و ۳۸)

در ابیات «الف»، «ب»، «پ» و «ث» باور به قضا و قدر دیده می‌شود.

۸۰-

(هژبر رفیعی، تشبیه، صفحه ۲۸)

تشریح سایر گزینها:

گزینۀ «۱»: جان (مشبه) / آینه (مشبه‌به) / نقش در دل گرفتن (وجه شبه) // دل (مشبه) / شانه (مشبه‌به) / در زلف فرو رفتن (وجه شبه)

گزینۀ «۲»: جام بلورین (مشبه) / اشک (مشبه‌به) / خون دل در آن پنهان بودند (وجه شبه)

گزینۀ «۴»: من (مشبه) / بید (مشبه‌به) / لرزیدن (وجه شبه)

تاریخ (۲)

۸۶-

(بهر روز یفیی، اسلام در مکه، صفة ۲۸)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) تحریم و محاصره اقتصادی و اجتماعی بنی‌هاشم ۶ سال پس از بعثت رخ داد.
ب) ابولهب تنها فرد از خاندان بنی‌هاشم بود که به دشمنی با رسول خدا برخاست.
پ) سران مشرک برای جلوگیری از جنگ و خونریزی تصمیم گرفتند که هر طایفه، از مسلمان شدن اعضای خود جلوگیری نماید و با افرادی از طایفه خود که اسلام آورده بودند، کنند.

۸۱-

(هژبر رمیمی، امت و حکومت نبوی در مدینه، صفة ۳۰)

الف) قبایل اوس و خزرج از یمن به یثرب مهاجرت کرده بودند.
ب) ۱۰ سال پایانی، از دوره ۲۳ ساله رسالت پیامبر اسلام، در مدینه سپری شد.
ج) یهودیان یثرب به سبب آزار و اذیت امپراتوری روم، از فلسطین به یثرب کوچیده بودند.

۸۲-

(میبیه مهبی، اسلام در مکه، صفة ۲۹)

بعد از رحلت ابوطالب در سال دهم بعثت، حامی بزرگ حضرت محمد (ص)، جسارت و آزار سران قریش نسبت به رسول خدا بیشتر شد و گسترش دعوت اسلامی در مکه با موانع اساسی روبه رو شد. در چنین شرایطی بود که اندیشه هجرت از مکه به ذهن پیامبر و مسلمانان راه یافت. بعد از عدم استقبال اهالی طائف از پیامبر و اهانت و بی‌احترامی نسبت به ایشان، آن حضرت ناگزیر شدند با حمایت خواهی از یکی از اشراف مکه به آن شهر (مکه) بازگردند. پس از آن، رسول خدا به تبلیغ اسلام در میان افراد و قبایلی پرداخت که برای مراسم حج و یا انجام کار دیگری به مکه سفر می‌کردند.

۸۷-

(مقصومه حسینی صفا، امت و حکومت نبوی در مدینه، صفة ۳۲ و ۳۳)

غزوه خيبر؛ پیمان صلح با یهودیان ساکن فدک
غزوه موته؛ فتح مکه؛ غزوه حنین

در نتیجه پیمان عقبه دوم، رسول خدا به مسلمانان فرمان داد که به یثرب هجرت کنند و در این پیمان، ۷۳ مرد و دو زن از اهالی یثرب در عقبه با رسول خدا در مراسم حج سال سیزدهم بعثت، پیمانی بستند که به عقبه دوم مشهور است.

۸۳-

(مهري کارران، اسلام در مکه، صفة ۲۱ تا ۲۳)

الف) تعصب قبیله‌ای، نقش زیادی در بروز جنگ و خونریزی‌های پی‌درپی در شبه جزیره عربستان داشت.
ب) برجسته‌ترین دستاورد فرهنگی مردم عرب در دوران جاهلیت، شعر و شاعری بود.
ج) جاهلی و جاهلیت در اینجا مترادف با نادانی و فقدان علم و معرفت نیست، بلکه دلالت بر فرهنگ و اخلاق خشن، گستاخ و کینه‌جویی دارد که از خلق و خوی تند و سرکش اعضای آن جامعه سرچشمه می‌گرفت و تعصب قبیله‌ای و پیروی کورکورانه از اجداد قبیله در آن جامعه، جایگزین تعقل، منطق و بردباری شده بود.

۸۸-

(آزاده میرزائی، امت و حکومت نبوی در مدینه، صفة ۳۷ و ۳۸)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) در سال اول هجرت، به دنبال نزول آیات جهاد، پیامبر (ص) تصمیم به تشکیل نیروی نظامی گرفت.
ب) غزوه بدر ضربه سنگینی به قریش وارد کرد.
ت) تغییر قبله مسلمانان از بیت‌المقدس به سوی مکه، در پی بهانه‌جویی یهودیان صورت گرفت.

۸۴-

(مهري کارران، اسلام در مکه، صفة ۲۵ و ۲۶)

الف) طبیعی است که آن حضرت دعوتش را از خانواده خویش آغاز کرده باشد.
حضرت خدیجه (س) و حضرت علی (ع) که در آن هنگام، پیامبر سرپرستی او را بر عهده داشت و نیز زیدبن حارثه، فرزند خوانده رسول خدا، به عنوان نخستین ایمان‌آوردگان به نبوت آن حضرت و دین اسلام شناخته شده‌اند.
ب) نزول نخستین آیات سوره علق، به منزله آغاز پیامبری و رسالت الهی حضرت محمد (ص) بود.

۸۹-

(میبیه مهبی، امت و حکومت نبوی در مدینه، صفة ۳۸ و ۳۹)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: پیمان صلح حدیبیه، در سال ششم هجرت، میان مسلمانان و مشرکان بسته شد. قرآن این صلح را فتح و پیروزی آشکار برای اسلام معرفی کرده است.
گزینه ۳: حجة‌الوداع در سال دهم هجری روی داد و پیامبر پس از پایان مراسم حج و هنگام بازگشت به مدینه، در مکانی به‌نام غدیر خم، طی خطبه‌ای طولانی، مهم‌ترین وصیت خود را ایراد کرد.
گزینه ۴: مورخان سال نهم هجری را سال وفود یا سال اسلام آوردن قبیله‌ها نامیده‌اند.

۸۵-

(بهر روز یفیی، اسلام در مکه، صفة ۲۷)

پیامبر اکرم سه سال پس از بعثت، به فرمان خداوند دعوت خود را آشکار و عمومی کرد: «آنچه را دستور داری آشکار کن و از مشرکان روی بگردان» (حجر، آیه ۹۴).
در ظاهر چنین به نظر می‌رسد که احساسات دینی و اعتقاد راسخ سران مشرک به بت‌ها علت اصلی مخالفت و دشمنی آنان با اسلام بوده است.
برخی از طایفه‌های قریش، مخصوصاً بنی‌امیه، به‌خاطر این که فردی از طایفه بنی‌هاشم به پیامبری رسیده، سخت حسادت می‌کردند.
با گسترش دعوت و گرایش جوانان و مستضعفان به اسلام، سران مشرک درصدد برآمدند که با پیامبر و مسلمانان مقابله کنند.

۹۰-

(آزاده میرزائی، امت و حکومت نبوی در مدینه، صفة ۳۵ و ۳۶)

الف) پیمان‌نامه عمومی یا به تعبیر رایج در عصر ما، قانون اساسی مدینه، مهم‌ترین اقدام پیامبر برای تأسیس نظام اجتماعی و سیاسی منسجمی در چارچوب دین اسلام به شمار می‌رود.
ب) چون شهر مدینه به عنوان پایگاه اسلام، با خطر حمله مشرکان مکه روبه‌رو بود، رسول خدا درصدد برآمد مدینه را از نظر سیاسی و نظامی متحد سازد.
پ) پس از پیمان‌نامه مدینه با نزول تدریجی آیات مربوط به جهاد، خمس، زکات، جزیه و ... نظام سیاسی، اجتماعی و اقتصادی اسلام و الگوی حکومتی پیامبر کامل شد.

جغرافیا (۲)

مبحث: نواحی آب و هوایی

۹۱-

(هژبر ریمی، صفحه ۲۲ و ۲۳)

الف) وجود هواکره سیاره زمین را از سایر سیارات جدا می‌کند.

ب) مایل بودن محور زمین موجب می‌شود که اشعه خورشید به مناطق استوایی، عمود یا نزدیک به عمود بتابد.

ج) به ازای هر هزار متر ۶ درجه دمای هوا کاهش می‌یابد.

$$\text{درجه } ۲۷ = ۶ \times (۱۰۰۰ \div ۴۵۰۰)$$

۹۲-

(هژبر ریمی، صفحه ۲۱ و ۲۳)

هر چه از استوا به سمت عرض‌های جغرافیایی بالاتر حرکت می‌کنیم، دمای هوا کاهش می‌یابد.

نواحی استوا منبع بزرگ ذخیره گرما و سرچشمه جریان‌های دریایی آب گرم در اقیانوس هستند.

هوا وضعیت گذرا و موقتی هواکره (اتمسفر) در یک محل در مدت زمانی کوتاه است.

۹۳-

(مهری کارران، صفحه ۲۴ و ۲۵)

در ناحیه کم‌فشار، فشار هوا به سمت مرکز ناحیه کم می‌شود. جبهه‌ها مرز بین دو توده هوای مجاورند و آن‌ها را از هم جدا می‌کنند.

توضیح نکات درسی:

به حجم وسیعی از هوا که از نظر دما و رطوبت، در سطح افقی تا صدها کیلومتر ویژگی‌های یکسانی داشته باشد، توده هوا گفته می‌شود.

۹۴-

(مهری کارران، صفحه ۲۵ و ۲۶)

الف) جبهه قطبی در تغییرات آب و هوایی کشور ما نقش مهمی دارد.

ب) در ناحیه استوا به دلیل زاویه مستقیم تابش و گرمای همیشگی، یک کانون «کم فشار» ایجاد می‌شود.

۹۵-

(آزاره میرزائی، صفحه ۲۷ و ۲۸)

الف) بارش‌های بهاری بیشتر از نوع بارندگی‌های همرفتی هستند.

ب) در تقسیم‌بندی کوپن در آب و هوای سرد، بارش تابستان بیش‌تر از زمستان است.

پ) در تقسیم‌بندی کوپن، نواحی خشک با علامت B و بسیار سرد (قطبی) با علامت E، با کمبود بارش مواجه‌اند.

۹۶-

(آزاره میرزائی، صفحه ۳۲ و ۳۳)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) میزان بارندگی سالانه در نواحی بسیار خشک (نیمه بیابانی) بین ۵۰ تا ۱۰۰ میلی‌متر است.

ب) بیابان گبی جزء بیابان‌های سرد و بیابان نامیب جزء بیابان‌های گرم هستند.

پ) بیابان‌های سرد عمدتاً در عرض جغرافیایی بالا قرار دارند.

۹۷-

(بهر روز یبسی، صفحه ۲۶ و ۲۷)

تشریح عبارت‌های نادرست:

- در مناطق استوایی، هر روز عصر باران‌های تند و رعد و برق مشاهده می‌شود.

- بارندگی‌های جبهه‌ای در حوالی عرض جغرافیایی ۶۰ درجه صورت می‌گیرد.

- جابه‌جایی توده‌های هوا بین کمربندهای فشار، موجب وزش بادهای مختلف در سطح کره زمین و تغییرات آب و هوایی می‌شود.

۹۸-

(بهر روز یبسی، فعالیت صفحه ۳۴)

به‌طور کلی علل ایجاد بیابان‌ها عبارتند از:

الف) استقرار مرکز پرفشار جنب حاره‌ای

ب) دوری از منابع رطوبت:

سواحل جنوبی ایران علیرغم داشتن رطوبت زیاد، به دلیل قرار گرفتن در نزدیکی مدار رأس‌السرطان و استقرار مرکز پرفشار جنب استوایی، امکان صعود هوا و ایجاد بارش بسیار کم است.

۹۹-

(بهر روز یبسی، صفحه ۳۵)

در نقشه‌های هواشناسی، نقاطی که فشار برابر دارند، با خطوط منحنی به یکدیگر وصل می‌شوند. به این خطوط منحنی‌های هم‌فشار یا «ایزوبار» گفته می‌شود و چون اعداد به سمت داخل (مرکز منطقه) کم می‌شوند مرکز کم فشار (سیکلون) است که با حرف L نمایش داده می‌شود.

۱۰۰-

(بهر روز یبسی، صفحه ۲۳)

پرتوهای خورشید در مدار ۶۰ درجه (A-B) به دلیل مایل تابیدن، مساحتی دوبرابر ناحیه استوایی (x-y) را دربر می‌گیرند. مقدار انرژی گرمایی دریافتی توسط هر واحد سطح در این ناحیه (A-B) تقریباً نصف منطقه استوایی (x-y) است.

جامعه‌شناسی (۲)

۱۰۶-

(معضومه مسینی صفا، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱، صفحه ۲۰ و ۲۱)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) غلبه‌ی نظامی گرچه به حضور مستقیم مهاجمان در مناطق جغرافیایی مورد تهاجم منجر می‌شود، اما همواره گسترش فرهنگی آنها را به دنبال نمی‌آورد.
ب) مغولان با قدرت نظامی خود مناطق وسیعی از جهان را تصرف کردند.

۱۰۷-

(بهرروز یبسی، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱، صفحه ۲۳ و ۲۵)

امپریالیسم سیاسی با اشغال نظامی جوامع ضعیف شکل می‌گیرد و مردمی که برتری فرهنگی جهان غرب را پذیرفته باشند، هویت خود را در حاشیه‌ی جهان غرب جست‌وجو می‌کنند و به مسیری می‌روند که جهان غرب برای آنان ترسیم می‌کند.

۱۰۸-

(بهرروز یبسی، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱، صفحه‌های ۱۹، ۲۴ و ۲۵)

از نظر فارابی، هدف مردم در جامعه‌ی تغلب، خوار و مقهور کردن دیگران است و در استعمار نو، استعمارگران پنهان و مجربان آشکارند و استعمار نو، پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه‌ی کشورهای مستعمره، طی قرن بیستم به وجود آمد.

۱۰۹-

(آزاده میرزایی، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲، صفحه‌های ۲۷ و ۲۹)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) اصول اعتقادی و ارزش‌های اسلام، اصول و ارزش‌های ثابتی است که همه‌ی انبیا در طول تاریخ برای تبلیغ و ترویج آن‌ها مبعوث شده‌اند.
ب) عقاید و ارزش‌ها با پذیرش انسان‌ها به عرصه‌ی فرهنگ بشری راه می‌یابند و جلوه و نمود تاریخی پیدا می‌کنند.
ت) فرهنگ جاهلی در عصر نبوی تا فتح مکه، در برابر اسلام آشکارا مقاومت کرده بود و از آن پس، به ناچار ظاهر اسلامی به خود گرفته بود.

۱۱۰-

(بهرروز یبسی، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱، صفحه ۲۱ و ۲۳)

ایرانیان باستان فتوحاتی فراتر از مرزهای جغرافیایی‌شان داشتند اما این جهان‌گشایی‌ها به جهانی شدن فرهنگ آنان منجر نشد و استعمار در قرن نوزدهم به اوج رسید و استعمار به معنای اشغال یک سرزمین خارجی، با توسل به قدرت نظامی و سیاسی است.

۱۰۱-

(سوفیا فرنی، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲، صفحه ۳۱ و ۳۲)

سید جمال‌الدین اسدآبادی، امام موسی صدر و شیخ ابراهیم زاکزاکسی از متفکران جهان اسلام بودند که خطرات سلطه‌ی فرهنگ غرب و فراموشی فرهنگ و هویت اسلامی را گوشزد کردند.

مارکسیسم تفکری برگرفته از اندیشه‌های مارکس است که انقلاب طبقاتی (انقلاب کارگران علیه سرمایه‌داران) را تنها راه رهایی از چنگال نظام سرمایه‌داری و مشکلات آن می‌داند.

۱۰۲-

(معضومه مسینی صفا، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱، صفحه ۲۱)

قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد، اگر هویت فرهنگی‌اش را حفظ کند با ضعیف شدن تدریجی قدرت نظامی مهاجم، می‌تواند استقلال سیاسی خود را به دست‌آورد.

امپراتوری مغول در ایران تحت تأثیر فرهنگ اقوام مغلوب ایرانی قرار گرفت و هویت ایرانی پیدا کرد و به صورت حکومت مستقل درآمد.

۱۰۳-

(بهرروز یبسی، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱، صفحه ۲۳ تا ۲۵)

استفاده از مجربان بومی و داخلی کشورهای مستعمره و استفاده از ظرفیت‌های ایجاد شده در دوره‌ی استعمار توسط استعمارگران از سیاست‌های استعمار نو محسوب می‌شوند و پیشرفت در زمینه‌ی دربانوردی و اقتصاد صنعتی مربوط به موفقیت‌های استعمار و استفاده از کودتای نظامی، تفاوت استعمار نو و استعمار فرانو می‌باشد.

۱۰۴-

(سوفیا فرنی، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲، صفحه ۳۱ و ۳۲)

بسیاری از نخبگان کشورهای اسلامی تا قبل از انقلاب اسلامی ایران برای مقابله با سلطه‌ی استعمار، از مکاتب و روش‌های غربی مانند ناسیونالیسم (ملی‌گرایی) یا مارکسیسم استفاده می‌کردند. این مکاتب علاوه بر اینکه وحدت امت اسلامی را مخدوش می‌کردند، مورد حمایت مردمی که در دامان فرهنگ اسلام تربیت یافته بودند نیز قرار نمی‌گرفتند.

۱۰۵-

(آزاده میرزایی، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲، صفحه ۲۸ و ۲۹)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) رسول خدا (ص) بعد از ۱۳ سال دعوت مردم به اسلام و مقاومت در برابر فشار نظام قبیله‌ای عرب جاهلی، حکومت اسلامی را تشکیل داد.

ب) در سال نهم هجرت، گروه‌های مختلف برای پذیرش اسلام از سراسر شبه جزیره‌ی عربستان به مدینه آمدند.

ت) غلبه‌ی قدرت‌هایی مانند سلجوقیان، خوارزمشاهیان، مغولان و عثمانی که در چارچوب فرهنگ قومی و قبیله‌ای رفتار می‌کردند، مانع می‌شد تا ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن به‌طور کامل آشکار شود.

جامعه‌شناسی (۲) (شاهد «گواه»)

۱۱۱-

(کتاب جامع، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲، صفحه ۲۷، ۲۸ و ۳۲ کتاب درسی)
 عقاید و ارزش‌های اسلامی با پذیرش و رویکرد انسان‌ها، به عرصه‌ی فرهنگ بشری راه یافته‌اند. امت اسلامی با الهام از انقلاب اسلامی و بازگشت به سوی هویت الهی خود، مرحله‌ی نوینی را در گسترش فرهنگ جهانی اسلام رقم می‌زند.

۱۱۲-

(کتاب جامع، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱، صفحه ۲۰ کتاب درسی)
 برخی فرهنگ‌ها و جوامع، سلطه بر دیگر جوامع را ارزش اجتماعی برتر می‌دانند.

۱۱۳-

(کتاب جامع، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱، صفحه ۲۰ و ۲۳ کتاب درسی)
 امپریالیسم اقتصادی، در جایی رخ می‌دهد که قدرت اقتصادی یک کشور، بازارها و مواد خام کشور دیگر را تصرف می‌کند.

نسل‌کشی و از بین بردن ساکنان بومی در دوره‌ی استعمار قدیم بود.

استعمار اروپایی در دو سده‌ی هفدهم و هجدهم میلادی بزرگ‌ترین برده‌داری تاریخ بشریت را برپا کرد.

جهان‌گشایی و امپراتوری اغلب با کشتارها و خسارت‌های انسانی و اقتصادی فراوان همراه بوده است؛ مثلاً اسکندر تخت جمشید را به آتش کشید.

۱۱۴-

(کتاب جامع، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲، صفحه ۲۷ کتاب درسی)
 اسلام، پیروزی مستضعفان بر مستکبران و حاکمیت آیین و دین حق را به همه بشریت نوید می‌دهد.

۱۱۵-

(کتاب جامع، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲، صفحه ۲۸ تا ۳۲ کتاب درسی)
 مراحل گسترش فرهنگ اسلامی:

اول: پیامبری و نبوت، دوم: خلافت، سوم: استعمار و چهارم: بیداری اسلامی

در دوره‌ی اول، گروه‌های مختلف برای پذیرش اسلام از سراسر شبه‌جزیره عربستان به مدینه آمدند. در دوره‌ی دوم، فرهنگ اسلامی به دلیل قدرت و عمق معرفتی خود، گروه‌های مهاجم بیگانه را نیز، درون خود هضم و جذب می‌کرد و دست‌کم آنان را ناگزیر می‌ساخت تا برای استمرار و بقای خود از پوشش مفاهیم و ارزش‌های دینی استفاده کنند. در دوره‌ی سوم، استبداد استعماری در جهت گسترش نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب، چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت.

۱۱۶-

(کتاب جامع، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱، صفحه ۲۵ کتاب درسی)
 در استعمار نو، کشور استعمارگر با اتکا به قدرت اقتصادی خود و با استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و از طریق دولت‌های دست‌نشانده، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد.
 ویژگی استعمار فرانو در این است که برای حفظ سلطه‌ی جهان غرب، بیش از آن که از ابزارهای نظامی و سیاسی یا اقتصادی استفاده کند، از ابزارها و ظرفیت‌های فرهنگی و علمی، به ویژه از رسانه‌ها و فناوری اطلاعات بهره می‌برد. جهان غرب در استعمار فرانو، هویت فرهنگی دیگر کشورها را هدف قرار می‌دهد؛ یعنی عقاید، ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگ‌های دیگر را مورد هجوم قرار می‌دهد و به جای آن، عقاید و ارزش‌های فرهنگ غرب را تبلیغ و ترویج می‌کند.

۱۱۷-

(کتاب جامع، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲، صفحه ۲۷ کتاب درسی)
 در گزینه‌ی «۳» عبارت اول مربوط به بنیان معرفت‌شناسانه فرهنگ اسلام است و عبارت دوم، مربوط به هستی‌شناسی است.

۱۱۸-

(کتاب جامع، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲، صفحه ۳۱ کتاب درسی)
 قدرت سیاسی جوامع اسلامی که تا قبل از استعمار، بیش‌تر ریشه در مناسبات قومی و قبیله‌ای داشت، در دوران استعمار، از طریق سازش با دولت‌های غربی، با قدرت استعمارگران پیوند خورد و این مسأله سبب شد تا استبداد ایلی و قومی به‌صورت استبداد استعماری درآید.

۱۱۹-

(کتاب جامع، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲، صفحه ۳۱ کتاب درسی)
 شباهت استبداد ایلی - قومی با استبداد استعماری در این است که هیچ‌کدام، هویت اسلامی نداشتند.
 در مقابل نفوذ و سلطه‌ی فرهنگ غرب، مقاومت‌هایی شکل گرفت که ریشه در فرهنگ اسلامی داشت. متفکران جهان اسلام، خطرات سلطه‌ی فرهنگ غرب و فراموشی فرهنگ و هویت اسلامی را گوشزد کردند.

۱۲۰-

(کتاب جامع، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲، صفحه‌های ۲۸، ۲۹ و ۳۱ کتاب درسی)
 در دوره‌ی استعمار، دولت‌های استعماری غربی، بخش‌های مختلف جوامع اسلامی را تحت نفوذ و سلطه‌ی سیاسی خود درآوردند و قدرت نظامی و صنعتی آنان بیشتر رجال سیاسی و دولت‌مردان جوامع اسلامی را مقهور خود ساخت.
 در دوره‌ی خلافت، عقاید و ارزش‌های جهانی اسلام، فارغ از عملکرد قدرت‌های سیاسی و با تلاش و کوشش عالمان مسلمان، از مرزهای جغرافیایی و سیاسی جوامع مختلف عبور کرد و بر قدرت‌های سیاسی که در این مناطق حضور داشتند، تأثیر گذاشت.

فلسفه

۱۲۱-

(سررار دکلمی، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۱ و ۳۲)

تالس عنصر اولیه عالم را آب می‌دانست و فیثاغورس اعداد را عناصر اولیه عالم می‌دانست. پارمنیدس برخلاف هراکلیتوس، می‌گفت که هستی، یک امر واحد ثابت است و حرکت و شدن ندارد.

۱۲۲-

(کوثر دستورانی، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۲ تا ۲۴)

تشریح موارد نادرست:

الف) یکی از فواید آموختن منطق توانایی تشخیص مغالطه‌ها و خارج کردن آن‌ها از باور هاست. فلسفه از این توانایی منطقی کمک می‌گیرد تا اندیشه‌های درست از تفکرات غلط تشخیص داده شود.

ب) فیلسوفان می‌کوشند با کاستن از مغالطه‌ها، فهم درستی از حقایق، چه در عالم هستی و چه در مسائل بنیادی زندگی، ارائه دهند.

ج) این قبیل عقاید مورد پذیرش اکثر افراد جامعه است.

۱۲۳-

(کوثر دستورانی، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۲ تا ۲۴)

- دوری از مغالطه‌ها ... ← فایده‌ی جمله‌ی الف است.

- استقلال در اندیشه ... ← فایده‌ی جمله‌ی ب است.

- رهایی از عادات غیرمنطقی ... ← فایده‌ی جمله‌ی ج است.

۱۲۴-

(سررار دکلمی، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۴ و ۲۵)

افرادی که پشتشان به دهانه‌ی غار است نمی‌توانند آتش برافروخته در دهانه‌ی غار را ببینند و این افراد، جز سایه‌ها چیزی ندیده‌اند، همچنین زندانی ره‌اشده از بند اگر به اطرافیان بگوید این سایه‌ها حقیقی نیستند همه حرف او را خنده‌دار خواهند یافت.

۱۲۵-

(ممدعرفان هوشیاری، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۲۹)

اوپانیشادها شامل متون متعدد هندو است و گاتاها از سروده‌های زرتشت است.

۱۲۶-

(ممدعرفان هوشیاری، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۲۹)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) تمدن‌های نام‌برده شده پیش از تمدن یونان شکل گرفته‌اند.

پ) هر جا که تمدنی شکل گرفته، کسانی هم بوده‌اند که درباره‌ی اساسی‌ترین مسئله‌های هستی و زندگی بشر می‌اندیشیده و سخن می‌گفته‌اند، گرچه آثار مکتوبی از آنان به ما نرسیده باشد و ما اطلاعی از آن اندیشه‌ها و سخن‌ها نداشته باشیم.

۱۲۷-

(ممدرفضا بیات، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۱ و ۲۲)

توضیح مذکور در این گزینه به آدم‌هایی اشاره دارد که کمتر به اموری مانند حقیقت انسان و جهان می‌اندیشیدند.

۱۲۸-

(فاطمه شه‌میری، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۰ و ۳۱)

اندیشمندانی که در آن دوره بودند، فقط به تفکر فلسفی نمی‌پرداختند. آنان دانشمندانی بودند که کم و بیش با مجموعه‌ی علوم زمان خود، از جمله فلسفه آشنا بودند و به مسائل بنیادین هستی نیز توجه می‌کردند.

۱۲۹-

(فاطمه شه‌میری، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۱ و ۳۲)

تشریح موارد نادرست:

گزینه ۱: «فیثاغورس ریاضیات را به گونه‌ای خاص با فلسفه و عرفان در هم آمیخت.

گزینه ۲: «تالس در حدود سال ۵۸۰ قبل از میلاد خورشیدگرفتگی را پیش‌بینی کرد.

گزینه ۴: «از نظر هراکلیتوس دگرگونی، قانون زندگی و کائنات است و نمی‌توان از آن گریخت.

۱۳۰-

(راهله بابایی، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۴ و ۲۵)

افلاطون با بیان تمثیل غار می‌خواهد نقش فلسفه را در هدایت انسان به سوی آزادی حقیقی نشان دهد. «غار» نماد عالم طبیعت بوده و ماندن در نادانی و عدم درک حقیقت به «زندانی در بند» تشبیه شده است.

روان‌شناسی

مبحث: روان‌شناسی رشد

۱۳۱-

(مضمومه‌ی سینی‌سفا، صفحه‌ی ۴۵)

الف) از طریق کروموزوم‌ها صفات به ارث برده می‌شوند.

ب) منظور از رشد در دوره‌ی کودکی، رشد از زمان تولد الی ۱۱-۱۲ سالگی است.

ج) مطالعه‌ی علمی انسان از زمان انعقاد نطفه تا پایان زندگی، موضوع مورد مطالعه‌ی روان‌شناسان در روان‌شناسی رشد است.

د) رشد انسان از زمان تشکیل نطفه شروع می‌شود. وقتی اسپرم پدر، تخمک مادر را بارور می‌کند، نطفه تشکیل می‌شود.

۱۳۲-

(مضمومه‌ی سینی‌سفا، صفحه‌ی ۴۶ و ۴۷)

ابتدایی‌ترین و شاخص‌ترین جنبه‌ی رشد، رشد جسمانی - حرکتی است.

ایستادن مستقل در ۱۱ تا ۱۴ ماهگی کودک و راه رفتن مستقل انسان از ۱۲ تا ۱۵ ماهگی کودک رخ می‌دهد.

۱۳۳-

(ویدر دهقان، صفحه‌ی ۴۹)

رشد هیجانی در کودکی، فرایندی پیچیده است که نه تنها مستلزم آگاهی از هیجانات خود کودک، بلکه مستلزم آگاهی از هیجانات اطرافیان اوست.

۱۳۴-

(آزاره میرزائی، صفحه‌ی ۵)

الف) در ۴ یا ۵ سالگی کودکان به بازی‌های موازی علاقه‌مندند.

ب) اولین علامت رشد اجتماعی در کودک، لبخند اجتماعی است.

پ) ترس از غریبه در ۸ ماهگی در کودک بروز می‌کند.

۱۳۵-

(آزاره میرزائی، صفحه‌ی ۵۰ تا ۵۲)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) کودکان در ابتدا هیچ تصویری از کار خوب و بد ندارند؛ به همین دلیل مسئول رفتار خود نیستند.

ت) کودکان در دوره‌ی دبستان علاقه خاصی به بازی با هم‌جنسان خود دارند.

۱۳۶-

(ویدر دهقان، صفحه‌ی ۴۹)

رشد هیجانی در دوره‌ی کودکی، معطوف به سه هیجان ساده ترس، خشم و محبت است.

۱۳۷-

(کوشر دستورانی، صفحه‌های ۳۷، ۴۰ و ۴۱)

روان‌شناسی رشد دامنه‌ی گسترده‌ای از حیطه‌های رشد جسمانی، هیجانی، اخلاقی، اجتماعی و ... در فراخوانی زندگی فرد را شامل می‌شود.

۱۳۸-

(کوشر دستورانی، صفحه‌های ۳۷، ۴۰ و ۴۱)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) عوامل محیطی نیز می‌تواند تا حدودی بر رشد یا پختگی اثر بگذارد.

ب) وراثت نقش تعیین‌کننده‌ای در رشد یا آمادگی زیستی افراد برای تغییرات دارد و در بسیاری از موارد با توجه به بررسی خصوصیات افراد فامیل دور و نزدیک می‌توان احتمال وقوع برخی از ویژگی‌های رفتاری و شناختی را در دامنه‌های سنی خاص پیش‌بینی کرد.

د) رعایت حقوق دیگران مربوط به جنبه‌ی اخلاقی رشد انسان می‌شود.

۱۳۹-

(مهمر مدنی دینانی، صفحه‌ی ۳۸ و ۳۹)

روان‌شناسان رشد معتقدند ویژگی‌های افراد و تغییراتی که در طول زندگی، از دوره‌ی جنینی تا دوره‌ی سالمندی، در افراد رخ می‌دهد، می‌تواند معلول دو دسته عوامل وراثتی و محیطی باشد.

۱۴۰-

(هژبر رییمی، صفحه‌ی ۴۲ تا ۴۴)

الف) پیامبر اسلام (ص) ۲۱ سال اول زندگی را به سه دوره تقسیم کردند و متخصصان رشد ۲۰ سال اول زندگی را به چهار دوره تقسیم کردند.

ب) به دلیل پیوستگی رشد، ویژگی‌های مربوط به رشد انسان را نمی‌توان به راحتی به مراحل مشخص تقسیم کرد.